

GLÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY
Urząd Statystyczny w Katowicach

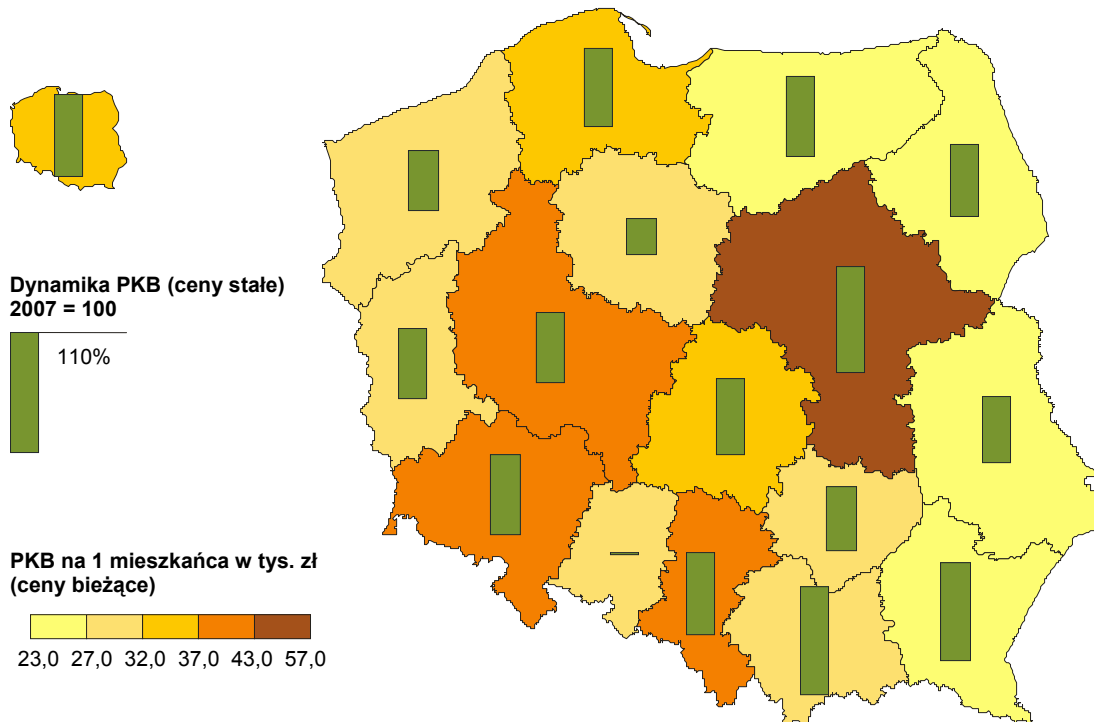
Notatka informacyjna

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO – RACHUNKI REGIONALNE W 2009 R.¹

PRODUKT KRAJOWY BRUTTO

W 2009 roku wartość wytworzonego **produktu krajowego brutto** wyniosła 1343,4 mld zł. W porównaniu do 2008 roku była wyższa w cenach bieżących o 5,3%, a w cenach stałych o 1,6%. W przekroju województw dynamika PKB w ujęciu realnym w porównaniu do 2008 roku była zróżnicowana – w 4 województwach wystąpił spadek PKB – od 0,5% w województwie opolskim do 1,2% w województwie kujawsko-pomorskim, natomiast w pozostałych województwach odnotowano wzrost PKB kształtujący się na poziomie od 0,2% w województwie lubuskim do 3,9% w województwie pomorskim. W porównaniu z 2007 rokiem największy wzrost wolumenu PKB odnotowano w województwie małopolskim (o 9,0%), a najmniejszy w województwie opolskim (o 0,2%), wobec 6,8% dla kraju ogółem.

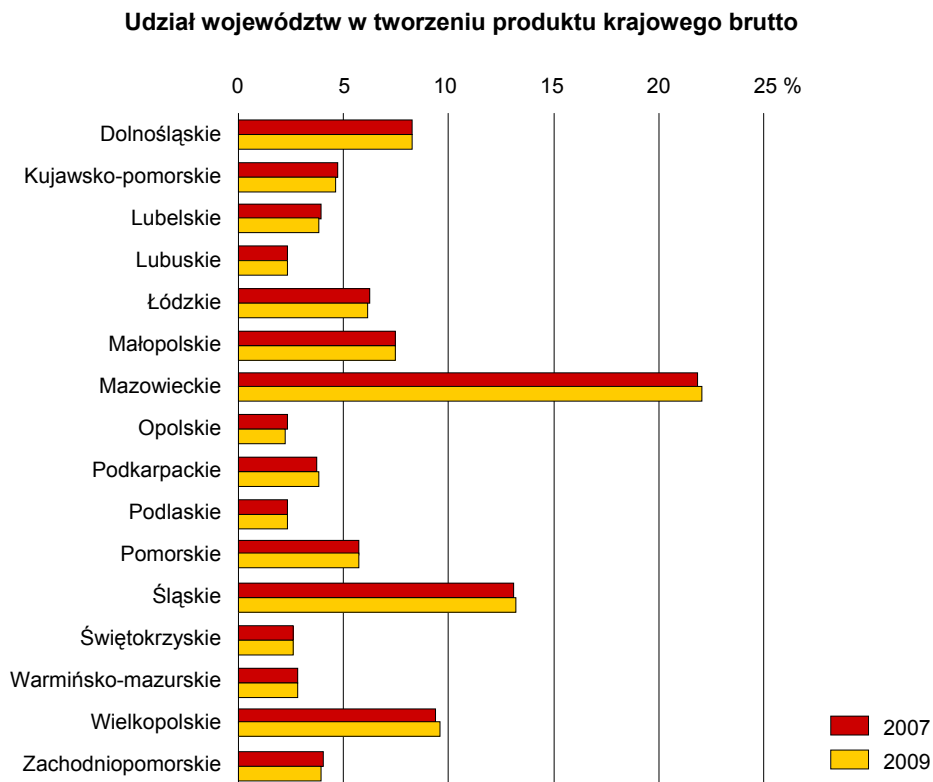
Produkt krajowy brutto według województw w 2009 r.

Dane z rachunków regionalnych według rodzajów działalności po raz pierwszy prezentowane są w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, opracowanej na podstawie Statystycznej Klasyfikacji Działalności Gospodarczych we Wspólnocie Europejskiej – Statistical Classification of Economic Activities in the European Community – NACE Rev. 2.

¹ Publikacja pt. „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2009 r.” ukaże się w grudniu br. w wersji drukowanej oraz w wersji elektronicznej na stronie internetowej GUS www.stat.gov.pl.

W latach 2007-2009 udziały poszczególnych województw w generowaniu produktu krajowego brutto były wyraźnie zróżnicowane, przy czym dysproporcje w poziomie PKB pomiędzy województwami kształtowały się podobnie – w 2009 roku od 2,2% w województwie opolskim do 21,9% w województwie mazowieckim (w 2007 roku od 2,3% w województwach: opolskim, podlaskim i lubuskim do 21,7% w województwie mazowieckim).

W latach 2007-2009 największe udziały w tworzeniu produktu krajowego brutto niezmiennie utrzymywały województwa: mazowieckie, śląskie, wielkopolskie, dolnośląskie i małopolskie. W 2009 roku jednostki prowadzące działalność w wymienionych 5 województwach, w których pracowało 53,9% ogółu pracujących w gospodarce narodowej (w 2007 roku – 53,5%), wytworzyły w sumie 60,1% krajowej wartości PKB (w 2007 roku – 59,6%). Będące na początku tej grupy 2 województwa: mazowieckie i śląskie, wytwarzały razem w kolejnych latach omawianego okresu ponad 1/3 krajowej wartości PKB.

Stała była również grupa województw, dla których w kolejnych latach omawianego okresu odnotowano najniższe udziały w generowaniu produktu krajowego brutto (mniej niż 3% każde) – były to województwa: opolskie, lubuskie, podlaskie, świętokrzyskie i warmińsko-mazurskie. W 2009 roku łączny udział tych województw w tworzeniu PKB wynosił 12,2% (w 2007 roku – 12,3%), a pracowało w nich 14,1% ogółu pracujących w gospodarce narodowej (w 2007 roku – 14,2%).

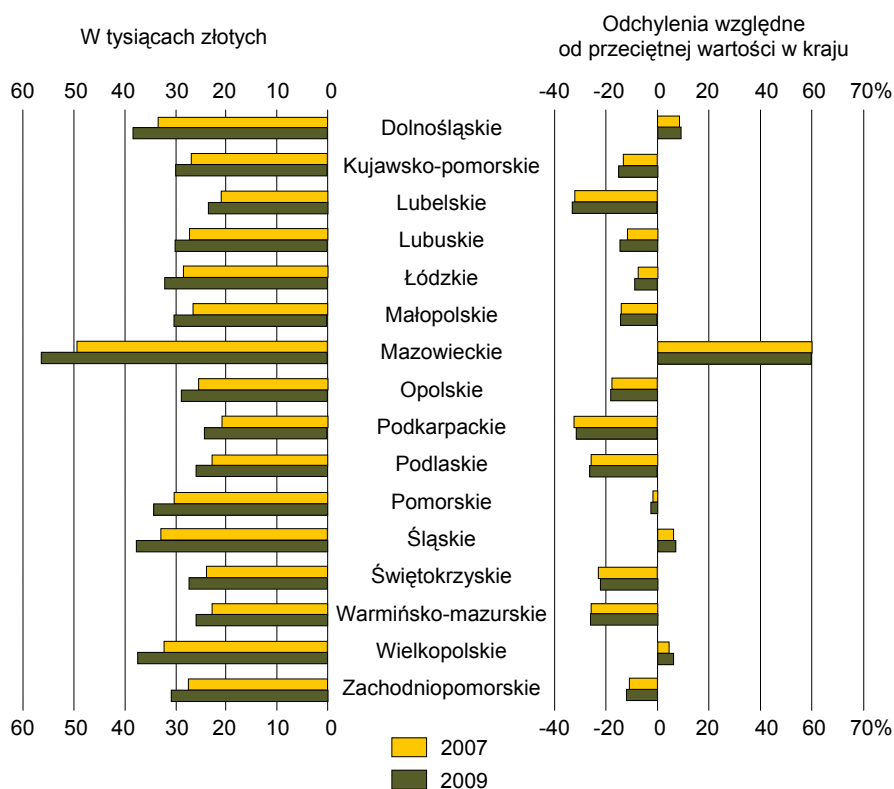
W 2009 roku przeciętny poziom **produktu krajowego brutto w przeliczeniu na 1 mieszkańca** dla Polski wyniósł 35,2 tys. zł. W ujęciu realnym był on wyższy w porównaniu do 2008 roku o 1,5%, a do 2007 roku – o 6,7%. W przekroju województw w porównaniu do 2008 roku w 4 województwach wystąpił realny spadek PKB na 1 mieszkańca – od 0,3% w województwie opolskim do 1,3% w województwie kujawsko-pomorskim, a w pozostałych województwach odnotowano realny wzrost PKB na 1 mieszkańca – od 0,1% w województwie lubuskim do 3,4% w województwie pomorskim. W porównaniu z 2007 rokiem największy realny wzrost PKB na 1 mieszkańca odnotowano dla województwa małopolskiego (o 8,4%), a najmniejszy dla województwa opolskiego (o 0,9%).

Najwyższy poziom produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca w 2009 roku odnotowano w województwie mazowieckim, przekraczający przeciętną w kraju o 60,1% (w 2007 roku – o 59,9%). W 2009 roku drugą lokatę pod względem wysokości PKB na 1 mieszkańca zajęło województwo dolnośląskie (podobnie jak w 2007 roku) z poziomem PKB na 1 mieszkańca wyższym od przeciętnej dla kraju o 9,0% (w 2007 roku o 8,4%). W 2009 roku poziom PKB na 1 mieszkańca przekraczający przeciętną w kraju odnotowano także w województwach: śląskim – 107,2% średniej krajowej (w 2007 roku – 106,3%) oraz w województwie wielkopolskim – 106,3% średniej krajowej (w 2007 roku – 104,4%).

Niski poziom produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca w latach 2007-2009 utrzymywał się w województwach: lubelskim, podkarpackim, podlaskim, warmińsko-mazurskim i świętokrzyskim – w kolejnych latach nieznacznie zmieniały się tylko ich lokaty. W 2009 roku wartość PKB na 1 mieszkańca kształtowała się w tych województwach na poziomie od 67,2% do 77,6% średniej krajowej (w 2007 roku od 67,7% do 77,1%).

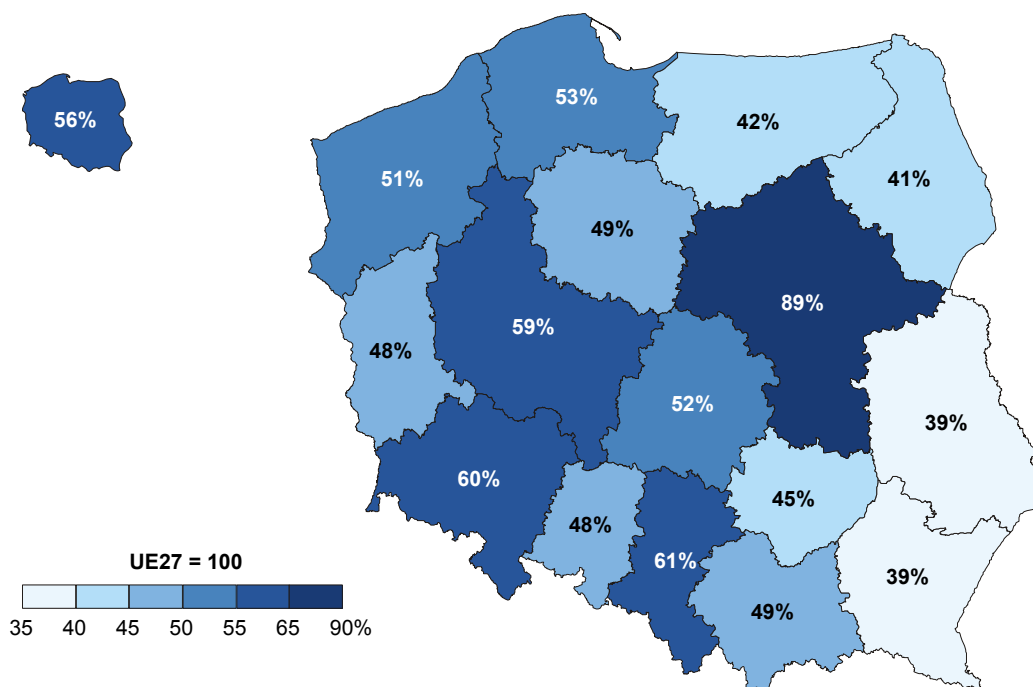
Najniższy poziom produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca w 2009 roku odnotowany w województwie lubelskim stanowił 41,9% poziomu tego miernika uzyskanego w województwie mazowieckim. W porównaniu do 2007 roku relacja ta uległa nieznacznemu pogorszeniu – najniższy poziom PKB na 1 mieszkańca województwa podkarpackiego stanowił w 2007 roku 42,3% wartości PKB na 1 mieszkańca województwa mazowieckiego.

Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według województw

W 2008 roku w grupie 63 regionów Unii Europejskiej poziomu NUTS 2, w których odnotowano wartość produktu krajowego brutto na 1 mieszkańca (wyrażoną we wspólnej umownej walucie – PPS) poniżej 75% średniej UE, znalazło się 15 polskich województw, a tylko PKB na 1 mieszkańca województwa mazowieckiego przekroczył tę granicę, osiągając poziom 89% średniej UE. Dwa polskie województwa – podkarpackie i lubelskie – zajmowały pozycje na końcu listy regionów o najniższym poziomie PKB na 1 mieszkańca w Unii Europejskiej (poniżej 40% średniej UE).

Produkt krajowy brutto na 1 mieszkańca według województw – relacja do średniej UE w 2008 r. (według parytetu siły nabywczej w PPS)

Źródło: Eurostat

WARTOŚĆ DODANA BRUTTO WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI

W 2009 roku jednostki prowadzące działalność w zakresie **handlu; napraw pojazdów samochodowych; transportu i gospodarki magazynowej; zakwaterowania i gastronomii; informacji i komunikacji** łącznie wypracowały 30,1% krajowej wartości dodanej brutto. W poszczególnych województwach udział tych jednostek w tworzeniu wartości dodanej brutto w 2009 roku kształtował się na poziomie od 25,1% w województwie dolnośląskim do 35,3% w województwie mazowieckim.

Jednostki prowadzące działalność w **przemśle** w 2009 roku wytworzyły 24,6% krajowej wartości dodanej brutto. W przekroju województw zróżnicowanie udziału jednostek przemysłowych w generowaniu wartości dodanej brutto w 2009 roku kształtowało się w przedziale od 15,3% w województwie mazowieckim do 33,6% w województwie śląskim.

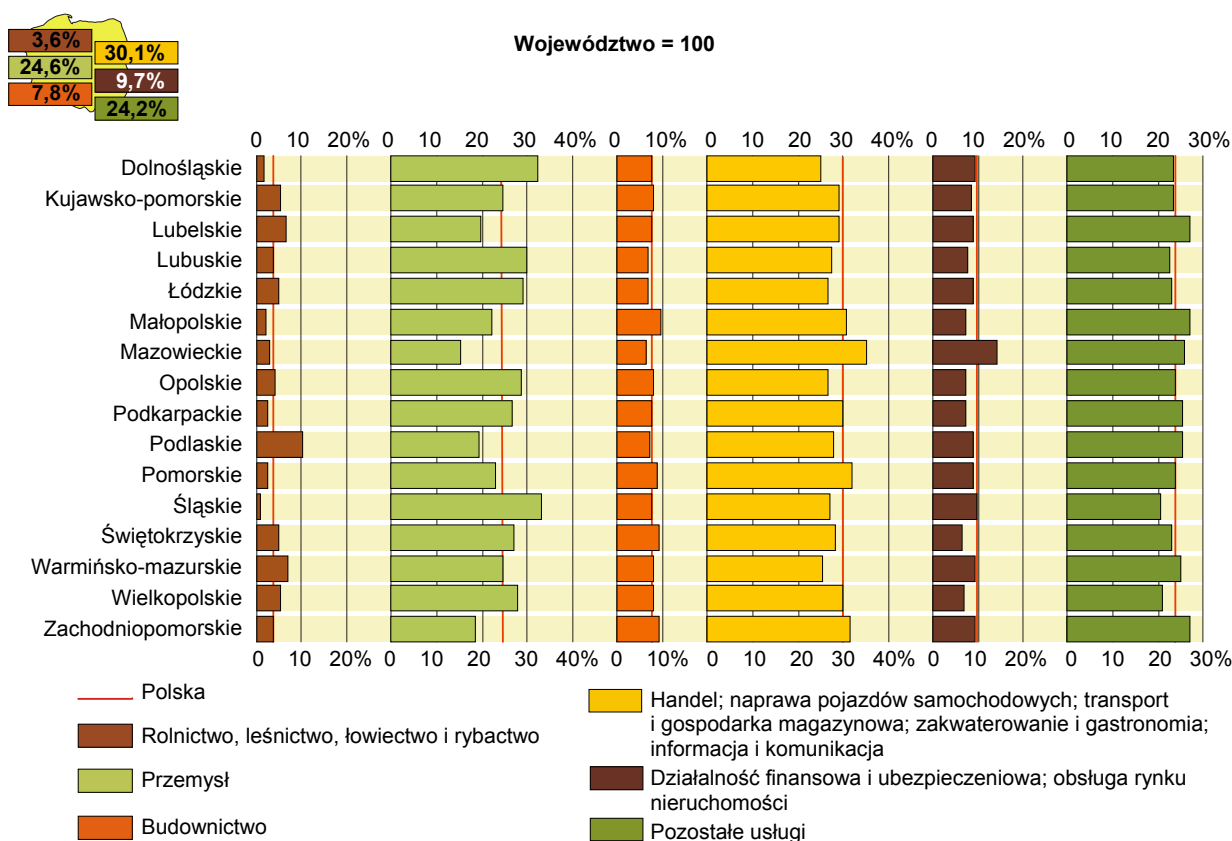
W 2009 roku jednostki prowadzące działalność w zakresie **pozostałych usług** (w tym administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne) wypracowały 24,2% krajowej wartości dodanej brutto. Największy udział pozostałych usług w 2009 roku charakteryzował województwa: lubelskie i małopolskie – 27,4%, a najmniejszy województwo śląskie – 20,9%.

Jednostki prowadzące **działalność finansową i ubezpieczeniową; obsługę rynku nieruchomości** w 2009 roku wypracowały 9,7% krajowej wartości dodanej brutto. W poszczególnych województwach udział tych jednostek w tworzeniu wartości dodanej brutto w 2009 roku kształtował się na poziomie od 6,5% w województwie świętokrzyskim do 14,1% w województwie mazowieckim.

W 2009 roku jednostki prowadzące działalność w **budownictwie** wytworzyły 7,8% krajowej wartości dodanej brutto. W przekroju województw udział jednostek budowlanych w generowaniu wartości dodanej brutto w 2009 roku kształtował się na poziomie od 6,3% w województwie mazowieckim do 9,9% w województwie małopolskim.

Udział **rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa** w tworzeniu krajowej wartości dodanej brutto w 2009 roku wyniósł 3,6%. W poszczególnych województwach w 2009 roku odnotowano znaczne zróżnicowanie udziału jednostek prowadzących działalność w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybactwie – od 1,0% w województwie śląskim do 10,2% w województwie podlaskim.

Struktura wartości dodanej brutto według rodzajów działalności i województw w 2009 r.

DOCHODY DO DYSPOZYCJI BRUTTO W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH NA 1 MIESZKAŃCA

W 2009 roku **nominalne dochody do dyspozycji brutto gospodarstw domowych na 1 mieszkańca** w kraju wyniosły 22,6 tys. zł. W ujęciu realnym dochody do dyspozycji brutto gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2009 roku były wyższe w porównaniu do 2008 roku o 3,6%, a do 2007 roku – o 7,7%. W przekroju województw w porównaniu do 2008 roku realne dochody do dyspozycji brutto gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w województwie łódzkim nieznacznie zmniejszyły się (o 0,1%), a w pozostałych województwach były wyższe – od 0,1% w województwie świętokrzyskim do 7,1% w województwie pomorskim. W porównaniu z 2007 rokiem największy realny wzrost dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych na 1 mieszkańca odnotowano dla województwa pomorskiego (o 11,2%), a najmniejszy dla województwa lubuskiego (o 2,3%).

Najwyższe nominalne dochody do dyspozycji brutto na 1 mieszkańca w 2009 roku osiągnęli członkowie gospodarstw domowych w województwie mazowieckim – przewyższyły one o 30,6% przeciętne dochody mieszkańca kraju (w 2007 roku o 27,2%). W 2009 roku poziom dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych na 1 mieszkańca powyżej średniej krajowej, oprócz województwa mazowieckiego, uzyskali także mieszkańcy województw: śląskiego – 113,3% (w 2007 roku 112,4%), wielkopolskiego – 103,7% (w 2007 roku 103,3%) oraz dolnośląskiego – 102,8% (w 2007 roku 102,3%).

Najniższy poziom nominalnych dochodów do dyspozycji brutto gospodarstw domowych na 1 mieszkańca w 2009 roku odnotowano w województwie podkarpackim – 75,9% średniej krajowej (w 2007 roku 77,3%). Przeciętne dochody do dyspozycji brutto mieszkańca województwa podkarpackiego w 2009 roku stanowiły 58,1% dochodów mieszkańca województwa mazowieckiego (w 2007 roku 60,8%). Oprócz województwa podkarpackiego, niski poziom tego miernika – poniżej 85% średniej krajowej – odnotowano także w województwach: lubelskim – 80,3% (w 2007 roku 81,7%), warmińsko-mazurskim – 83,0% (w 2007 roku 84,1%) oraz podlaskim – 84,0% (w 2007 roku 84,8%).

Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych na 1 mieszkańca według województw

